

Schistosomiasis

Wat is schistosomiasis (bilharzia)?

Schistosomiasis, vroeger ook wel bilharzia genoemd, is een infectie met een worm. Deze worm bevindt zich in zoet water. De larven van de worm zijn zeer klein en niet met het blote oog te zien. Zij ontwikkelen zich eerst in een zoetwaterslak, waarna ze in grote hoeveelheden in het water vrijkomen. Ze kunnen door de huid het lichaam binnendringen. Vervolgens gaan ze door de bloedbaan naar de darmwand of blaaswand, waar ze uitgroeien tot volwassen wormen van 1-2 centimeter. Deze wormen kunnen vervolgens eieren leggen.

Waar komt schistosomiasis voor?

De wormen bevinden zich in zoet water in (sub)tropische gebieden. Schistosomiasis kan men oplopen door te zwemmen of pootjebaden in meren, rivieren of stromen waarin de larven zich bevinden. Ook kan besmetting plaatsvinden tijdens het douchen, indien het water gepompt wordt uit met schistosomen besmette meren of stromen. Wereldwijd zijn meer dan 200 miljoen mensen geïnfecteerd.

Wat zijn de verschijnselen van schistosomiasis?

De ziekte kan ongemerkt verlopen of pas na maanden tot jaren tot klachten leiden. De ernst van de ziekte kan sterk verschillen. Zoals vaak bij worminfecties, krijgen mensen meestal geen klachten. Het binnendringen van de larven door de huid kan wel jeuk en huiduitslag geven, zwemmersjeuk genoemd. Na een aantal weken kan ook een ziektebeeld ontstaan met koorts, spierpijn, huiduitslag, benauwdheid en een prikkelhoest. In de chronische fase kan de urine bloed bevatten als gevolg van de ontstekingsreactie in de blaaswand. Buikpijn, soms met diarree, kan optreden door een ontsteking van de darmwand. Heeft u één of meer van deze verschijnselen? Ga dan naar een (huis)arts. Uw huisarts kan bloedonderzoek doen. Bloedonderzoek is pas zinvol minimaal 6 weken na het contact met zoet water.

Welke maatregelen kan ik nemen om schistosomiasis te voorkomen?

- Vermijd contact met zoet oppervlaktewater in gebieden waar schistosomiasis voorkomt: ga niet zwemmen of pootjebaden.
- Als u toch in het water bent geweest, laat het water dan niet aan de huid opdrogen maar droog u snel af.
- Soms worden ter plaatse medicijnen tegen schistosomiasis aangeboden. Het gebruik van deze medicijnen vóór of na het zwemmen is niet zinvol. De medicijnen werken namelijk niet tegen de larven, maar alleen tegen de volwassen worm.